

»Det frie emnevalg og det frie lærervalg skal sikres.«

Har Venstre fuldstændig ændret politik på et så centralt værdigrundlag, som folkeoplysningen er?

Daghøjskolerne har vi været meget inde på under debatten indtil nu. Der er ingen tvivl om, at det er en adgangsvej til uddannelse og arbejdsmarked. Jeg erkender, at det ikke er mange, der går direkte fra daghøjskolen ud på det egentlige arbejdsmarked, men det er dér, man samler mod til at gå den vej, som man ikke kunne eller havde mulighed for, da man var yngre.

80 kommuner har i dag daghøjskoler, men 275 kommuner skal nu dele et bloktilskud. Det er ikke fair, og det hænger ikke sammen med de ønsker, som jeg har hørt fra nogle ordførere, også fra regeringspartierne og støttepartiet til regeringen. Der sker en centralisering ved den kommunalisering. Man svigter de tyndtbefolkede områder, og jeg synes, det er utrolig trist, hvis vi ikke er i stand til at prøve at arbejde sammen om at løse den opgave, som daghøjskolerne påtager sig. Det håber jeg vi kan gøre i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Så til den fri ungdomsuddannelse. Jeg beklager, at jeg ikke har fået svar på de spørgsmål, jeg har stillet til fru Gitte Lillelund Bech. Jeg har stillet et spørgsmål om nettobesparelsen ved at afskaffe den fri ungdomsuddannelse, og jeg har fået et meget utilfredsstillende svar. Men jeg kan stille nye spørgsmål.

Min vurdering er, især efter at have hørt bl.a. fru Helle Sjelle, at der er ingen reelle nettobesparelser ved at fjerne den mulighed, som den fri ungdomsuddannelse er. Fru Helle Sjelle argumenterede med, at Det Konservative Folkeparti ønskede at prioritere de kompetencegivende uddannelser, men anviste også en mulighed for de svagere unge, der har svært ved at komme ind i uddannelsessystemet, EGU-muligheden. Men EGU-muligheden er ikke en kompetencegivende uddannelse, og derfor er der heller ikke sammenhæng i den argumentation, der kommer fra Det Konservative Folkeparti.

Jeg har fået mange breve, og det har alle andre også fået, men taletiden er ved at løbe ud, så jeg er ikke i stand til at sige alt det, jeg gerne vil sige om den fri ungdomsuddannelse. Til gengæld tror jeg, det er kendt over land og rige, hvad Det Radikale Venstres holdning er til den uddannelsesform. Vi vil gerne være med til at rette på den, men vi vil også gerne kæmpe for, at

den mulighed bevares. De unge på den fri ungdomsuddannelse skriver:

»Ifølge grundloven § 41, stk. 2, skal et lovforslag igennem 3 behandlinger i Folketinget, før det er endeligt vedtaget. Vi mener derfor, at regeringen tilsidesætter de demokratiske spilleregler ved at beslutte, at nedlæggelsen af den fri ungdomsuddannelse sker fra den 31. januar 2002, altså før førstebehandlingen af lovforslaget.«

Jeg synes, det er flot, at de unge holder øje med, hvad der sker herinde. De er optaget af både demokratiet, deres egne muligheder og en fair, demokratisk behandling i Folketinget. Men nu lærer vi de unge, at det kan man ikke regne med, så det er en meget, meget trist dag for folkestyret og for folkeoplysningen.

Kl. 21.10

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Med denne rodebutik af et lovforslag og med den debat, vi har lagt øre til i dag, ser vi regeringens sande sorte uddannelsesansigt: Væk med det alternative, væk med det frie valg, væk med det anderledes, væk med store dele af tilskuddet til folkeoplysningen.

Daghøjskolerne skal slagtes, det er konsekvensen af dette lovforslag, uanset hvad regeringspartierne ellers prøver at få det til at lyse af. Tre fjerdedele af daghøjskolerne bliver nødt til at dreje nøglen om som konsekvens af lovforslaget.

Vi mener, at der er brug for daghøjskolerne som et tilbud til flere forskellige grupper, der har meget lidt uddannelse, eller som simpelt hen har brug for noget omskoling. Daghøjskolerne er vigtige for de handicappede, for de arbejdsløse, for de tosprogede og for de unge, der aldrig kom i gang med en uddannelse, og det er de daghøjskoler, den nuværende regering ønsker at slagte tre fjerdedele af.

Den fri ungdomsuddannelse har været en succes, siden den startede i 1995. Det kan man læse ud af den evaluering af uddannelsen, som PLS har lavet, og det kan man også læse ud af De Konservatives hr. Brian Mikkelsens tale i denne sal i maj sidste år.

Den fri ungdomsuddannelse har bidraget til at få flere unge til at tage en ungdomsuddannelse. 70 pct. af de unge, der har brugt uddannelsen, ville ikke have påbegyndt en uddannelse, hvis ikke den fri ungdomsuddannelse havde eksisteret. Når unge er færdige med den fri ungdomsuddannelse, er 52 pct. i arbejde og 38 pct. i